Les empreses familiars toleren millor la crisi

Un estudi de supervivència empresarial fet per la UdG constata que Girona és la demarcació que ha perdut menys empreses mitjanes i grans del país

La crisi ha fet desaparèixer un 27% de les empreses del país

Girona és la demarcació de tot Catalunya que ha perdut menys empreses mitjanes i grans durant la crisi econòmica. Això és degut al caràcter familiar de les firmes gironines, la seva dimensió i la preeminència del sector serveis. Aquesta és una de les conclusions de l'estudi de supervivència empresarial a Catalunya entre els anys 2006 i 2016, que ha estat elaborat per la Càtedra Cambra de l'Empresa Familiar de la Universitat de Girona.

Per realitzar l'estudi s'ha pres com a base una mostra de 629 empreses mitjanes i grans –l'estudi ha exclòs les microempreses, que són majoritàries a la demarcació de Girona–. Totes les pimes de l'estudi eren actives fa una dècada quan encara no havia començat la crisi. D'aquestes, set de cada deu eren familiars i el 88% tenien menys de 50 treballadors. Tirant endavant en el temps, i comparant la situació d'aleshores amb l'actual, l'estudi ja conclou d'entrada que "la crisi ha fet desaparèixer el 27% de les empreses catalanes", segons va explicar ahir la directora de la càtedra, Pilar Marquès.

La càtedra analitza després la tipologia d'aquestes que, malgrat les ferides de la crisi, han aconseguit mantenir-se. I d'això es desprèn una segona conclusió: "Les empreses familiars sobreviuen més que no pas les no familiars", segons la directora. Actualment, de la mostra inicial, hi ha 457 firmes que es mantenen actives, i, d'aquestes, 317 tenen capital familiar. L'informe també confirma que aquesta desaparició de companyies augmenta a mesura que creix la dimensió en nombre de treballadors i que l'antiguitat influeix igualment. Així, la dissolució de les empreses examinades per aquest estudi de la UdG és major en les de menys de deu anys i en les de més de quaranta.

A l'hora d'analitzar la mortalitat empresarial, l'estudi també es fixa en quines són les demarcacions que han perdut més pimes i grans empreses al llarg dels darrers deu anys i conclou que Lleida és on se n'han perdut més (un 29,4%, de les quals un 28,9% són familiars). La segueixen Barcelona (28,9%, de les quals un 26,7% són familiars), Tarragona (un 25% –25,6% són familiars–) i, en darrer lloc, Girona (21,6% –20,8% són familiars–).

Molts factors

Per Marquès, no hi ha un sol factor –sinó diversos– que expliquin per què a la demarcació hi ha més supervivència empresarial. D'entrada, el caràcter familiar de moltes firmes (cosa que fa que no estiguin lligades per la dependència excessiva de capital extern i que en moltes ocasions disposin de capital familiar), però també la dimensió de l'empresa i els sectors on es mouen. "A Girona hi ha més empreses de serveis que en altres territoris, i això ajuda perquè és el sector que menys mortalitat té", va precisar la directora de la càtedra.

El secretari director de la Cambra de Comerç, Eduard Torrent, no va amagar que l'estudi posa una dada nova damunt la taula. A la demarcació la gran majoria del teixit empresarial està format per microempreses. L'estudi de la càtedra, però, se centra en aquelles que tenen més treballadors. "Moltes vegades es parla que, al territori, les empreses mitjanes no són prou fortes perquè els falta dimensió, i aquest estudi ho desmenteix", va dir.

Per la seva banda, el vicepresident de la Cambra, Jaume Fàbrega, hi va afegir que el treball trenca una llança a favor de les pimes. “En general, es diu que una empresa, com més gran és, més f'acil ho té per sobreviure”, va dir Fàbrega. I subratllant les teories de Darwin va assegurar que “no té més capacitat d'adaptació el més gran, sinó el mes intel·ligent, i a vegades aquest és més petit”.

En les conclusions, la directora de la Cambra de l'empresa familiar va ressaltar que l'estudi de supervivència empresarial permet “trencar tòpics”. Per una banda, perquè conclou que al llarg de la darrera dècada, arreu de Catalunya, les empreses familiars de nova creació han sobreviscut més que les no familiars. “És a dir, que la família acompanya l'emprenedoria”, va dir. I, per l'altra, perquè l'estudi també desmenteix la creença que les empreses no familiars –per extensió, les grans– sobreviuen més a mesura que sumen anys. “Veiem com, en empreses joves, la mortalitat és elevada tant en les unes com en les altres; però, en el moment en què les firmes superen els 30 anys, desapareixen més empreses no familiars que no pas familiars”, va concloure.

En les conclusions de l'estudi, Marquès va assegurar que les empreses no familiars van iniciar abans la mortalitat en època de crisi; que les empreses familiars resisteixen més però que també van morint, encara que menys que les no familiars, i que el “nivell de mortalitat empresarial s'ha suavitzat per a les empreses familiars el 2015 i el 2016, tot i que aquest any encara es preveu que tanquin més empreses no familiars”.

Marquès va puntualitzar que la mortalitat de les empreses va créixer entre el 2011 i 2014 tant en les familiars com en les no familiars i que la mortalitat de les no familiars va tenir lloc abans i va tenir pics més alts. “L'empresa no familiar té una mortalitat més fluctuant; la familiar té més inèrcia i, en general, taxes més baixes de mortalitat”, va dir.

Per sectors, les companyies dedicades a la construcció van tenir una mortalitat més alta, seguides de les manufactureres. En canvi, les de serveis són les que van resultar menys afectades per la crisi. I si això es compara entre familiar i no familiar, la familiar va tenir una mortalitat més baixa en tots els sectors, excepte en el primari, “però afecta poc perquè és un sector amb poques firmes”.

La Càtedra Cambra de l'Empresa Familiar ha fet deu anys. I ahir a la tarda es van organitzar xerrades, que es van fer al Parc Tecnològic de Girona, per posar sobre la taula diferents problemàtiques sobre l'empresa familiar.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 18-11-2016 Pàgina 6

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/economia/article/18-economia/1022979-les-empreses-familiars-toleren-millor-la-crisi.html